

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sàigòn - 1998

--- o0o ---

TỰA
HỘI THỨ MƯỜI MỘT

Phần
BỔ THÍ BA-LA-MẬT-ĐA

Đường, Sa-môn Huyền Tắc chế tác tại chùa Tây Minh

Bởi là:

Muôn đức soi nhau thống lĩnh, đó là ba thân; muôn hạnh giúp nhau tổng hợp, đó là sáu độ. Như sáu cánh bay lên không sáu tình thức làm nhiễm vậy. Nên nhân mỗi Hội riêng là đều tỏ bày phần riêng vậy. Đến như nền tảng lợi vật, lần lửa xả đấm chấp, tường tận ách yếu vậy là không gì hơn Thí độ kia ôi! Nhưng bổ thí có thăng lên có trầm xuống, bởi vì vừa hiểu dụ vừa

triết phục. Sở dĩ đây, nên thành Thất La lại một lần nữa tới nhóm, kẻ đàn na bắt đầu xướng lên!

Muốn khiến ba độc kiên cường kia thất thủ, mười Độ thành bến đò quan yếu; tức phải theo đúng tu kỳ bốn Thệ, tháo khóa bí mật bảy Không. Đẩy xe Nhị Thừa đi lên thẳng, lăn bánh Tam luân cho chạy xa. Ràng buộc dùng duy thức, thời quốc thành nào nên nương dựa? Bài xích bởi giả danh, đầu sở bởi là ngã. Suy tìm ra nhờ tùy hỷ, thời chẳng trông mà tự tươi tốt vậy; cuối cùng là hồi hướng, thời chẳng khuyên mà tự kịp tới vậy. Dắt dẫn hướng Bồ-đề, thời chẳng đời mà tự đến vậy; quyền biến đó dùng phương tiện, thời chẳng niệm mà tự viên dung vậy.

Cho nên :

Chẳng lo vật thí ít, mà nên lo dụng tâm chẳng rộng; chẳng lo hành thí khó, mà nên lo quên lấy chẳng dễ. Kia có kẻ nghiêm tâm lấy làm tịnh, đây chưa đến nơi nghiêm vậy; tới tịch cho là chơn, đây chưa hiểu nơi tịch vậy. Lại hướng là mong cầu danh dự phước vui, mãi lo vua giặc nước lửa, kia nó đến gấp cũng chẳng xa lắm đây! Vậy thời bậc Sĩ Đại Giác hoằng nguyện sở quy là tài thí vậy, trọn đời phẩm hạnh đầy đủ, kia pháp thí mới thu hết hàm thức mà cho ra khỏi. Nhiên hậu mới vong sở dĩ làm đó, mất kia sở dĩ lợi đó. Đến mức di không cảm vậy, đồ sộ ôi có thành vậy!

Vui mừng văn này đầy đủ, hân hạnh nghĩ đây được khôi phục. Mặc dù sợi lông chẳng nhỏ, bóilường khó nương; nhưng những mong Từ Âm thấm nhiệm dần, bỉ lậu tham lẫn đôi dòi từ đây trở đi ai mà không biến hóa. Văn cú này dồi dào thịnh đủ, những lời dạy dỗ và ví dụ rất rõ ràng. Kẻ khắc thành năm quyển, chẳng phải trùng dịch vậy.

Tỳ-kheo **THÍCH TRÍ NGHIÊM** phụng dịch
Tỳ-kheo **THÍCH THIÊN SIÊU** *khảo*

QUYỂN THỨ 579

HỘI THỨ MƯỜI MỘT

Phần

BỔ THÍ BA-LA-MẬT-ĐA

Thứ 1

Tôi nghe như vậy:

Một thuở, Đức Bạc-già-phạm Thế Tôn trụ vườn Cấp Cô Độc rừng Thệ-đa, tại thành Thất-la-phiệt, đồng cùng chúng Đại Bí-sô ngàn hai trăm người.

Bấy giờ, Thế Tôn bảo Xá-lợi-tử rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa qua thời gian bao lâu mới được viên mãn?

Khi đó, Xá-lợi-tử bèn thưa Phật rằng: Chánh pháp Vô thượng Phật là cội gốc, Phật là dẫn đầu, Phật là chỗ nương. Cúi xin Thế Tôn tuyên nói mở dạy, khiến chúng Bí-sô nghe rồi thọ trì!

Thế Tôn bấy giờ hai ba phen dạy khuyên Xá-lợi-tử rằng: Người nay nên vì các Bồ-tát Ma-ha-tát tuyên nói Bồ thí Ba-la-mật-đa.

Bấy giờ, cụ thọ Xá-lợi-tử được nhờ Phật hai ba phen ân cần dạy khuyên, vâng thần lực Phật, trước đem Bồ thí Ba-la-mật-đa dạy răn **dạy** trao các Bồ-tát Ma-ha-tát rằng: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nên

duyên Nhất thiết trí trí, dùng Đại bi làm thượng thủ tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát duyên Nhất thiết trí trí, Đại bi làm thượng thủ tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, Bồ-tát Ma-ha-tát này thời năng nhiếp thọ được Nhất thiết trí trí, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, các Bồ-tát Ma-ha-tát thà đem tâm vô ký hành nơi bồ thí, hoặc chẳng hành thí, quyết chẳng đem tâm hồi hướng bậc Nhị thừa mà hành bồ thí. Vì có sao? Vì các Bồ-tát Ma-ha-tát nên sợ bậc Thanh văn Độc giác vậy.

Bấy giờ, Mãn-từ-tử hỏi Xá-lợi-tử rằng: Nhân nào duyên nào các Bồ-tát Ma-ha-tát nên phải sợ Thanh văn và bậc Độc giác ?

Xá-lợi-tử nói: Chớ bảo chúng Bồ-tát Ma-ha-tát nghĩa là Nhất thiết trí ngang đồng Nhị thừa, nên tôi cho là phải sợ.

Khi ấy, Mãn-từ-tử hỏi lại cụ thọ Xá-lợi-tử rằng: Các Bồ-tát thí cùng Thanh văn thí có sai khác gì?

Xá-lợi-tử nói: Thanh văn hành thí hồi hướng Niết-bàn quả A-la-hán. Bồ-tát hành thí hồi hướng Bồ-đề Nhất thiết trí trí. Đây gọi sai khác.

Lại, Mãn-từ-tử ! Như có hai người đồng hành bồ thí: Một duyên ngôi vua mà cầu thắng quả. Kia khi hành thí khởi nghĩ như vậy: Nguyện ta do đây làm đại quốc vương thống lĩnh tám phương đều

được tự tại. Kia theo nguyện ấy, sau được làm vua giúp hóa thế gian tự tại an vui. Một duyên ngôi tôi mà cầu thẳng quả. Kia khi hành thí khởi nghĩ như vậy: Nguyện ta do đây được làm đại thần, được vua yêu mến phó mặc sai khiến, tùy sở dục của vua đều được thành xong. Kia do nguyện ấy, trọn chẳng làm được vua. Dù hai người đây cùng hành bố thí mà tùy sở nguyện quả có hơn kém.

Bồ-tát, Thanh văn hành thí cũng thế. Nghĩa là khi các Bồ-tát hành bố thí duyên Nhất thiết trí trí, Đại bi làm thượng thủ, đem chỗ tu hành chung cùng hữu tình hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nhờ đây năng được Nhất thiết trí trí. Nếu chúng Thanh văn khi hành bố thí duyên quả Thanh văn tự cầu giải thoát, chẳng cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát, Thanh văn tuy đồng hành thí mà theo ý nguyện quả có hơn kém. Một do thí nên được Nhất thiết trí trí, một do thí nên được quả Thanh văn, đây gọi sai khác.

Lại nữa, Mãn-từ-tử! Ví như có người tu hành bố thí cầu làm Trưởng giả hoặc làm Cư sĩ. Lại có một người tu hành bố thí nguyện làm tôi tớ Trưởng giả, Cư sĩ. Phải biết Bồ-tát, Thanh văn hành thí, ý muốn hơn kém cũng lại như thế.

Bấy giờ, Mãn-từ-tử khen Xá-lợi-tử rằng: Đã nói ví dụ rất là hiếm có, giỏi hay mở rõ hai thứ sai khác. Tôi cũng sẽ nói ví dụ hai thứ.

Là như có người cầm trăm ngàn của báu đến kẻ giàu to thừa lời như vậy: Nay đem vật đây dâng lên nhân giả, xin thu nhận nhau làm tôi tớ thân, sở hữu sự nghiệp tôi đều năng làm xong được cả. Chúng các Thanh văn hành thí cũng vậy, nguyện làm kẻ đệ tử thân cận Như Lai. Bồ-tát chẳng thế. Đây là sai khác.

Lại, Xá-lợi-tử ! Như có người nữ bỏ vui cung vua, cầm trăm ngàn của báu trốn đến Trưởng giả hoặc chủ nhà buôn mà thưa kia rằng: Nay dâng của đây, xin nạp nhận nhau lấy làm thê thất, vâng thờ hết mình trọn chẳng thiếu trái. Như vậy, Thanh văn tu hành bố thí chỉ muốn cầu làm học trò Như Lai. Bồ-tát chẳng vậy. Đây là sai khác.

Khi ấy, Xá-lợi-tử bèn khen cụ thọ Mãn-từ-tử rằng: Giỏi hay biện nói ví dụ hai thứ rất là hiếm có. Nghĩa là các Thanh văn không phương tiện khéo, sở hành bố thí lấy quả Thanh văn. Nếu các Bồ-tát có phương tiện khéo, sở hành bố thí khắp vì nhiếp thọ tất cả hữu tình được Nhất thiết trí.

Lại, Mãn-từ-tử! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, trong tất cả hành nên trước hành thí, khởi nghĩ như vậy: Ta nay gây nên nghiệp ơn thí đây, thí tất cả hữu tình mười phương cõi khiến giải thoát hẳn sanh tử ác thú. Kẻ chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến

mau phát khởi. Kẻ đã phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến hẩn chẳng lui. Nếu kẻ đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã được chẳng lui, khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí.

Bồ-tát như thế suy gẫm ngoại cảnh chẳng lìa nội tâm, nhiếp các căn lành khiến nó lần hồi đều được tăng trưởng. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi nhiếp thọ căn lành hộ khiến chẳng lui, các Bồ-tát này bây giờ lúc này lần hồi gần kề Nhất thiết trí trí. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi dần được gần kề Nhất thiết trí trí, các Bồ-tát này bây giờ lúc này căn lành viên mãn hướng tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành bố thí khởi suy gẫm này: Nếu các hữu tình chỗ mắt xem thấy, nguyện kia tất cả đều được uống ăn thấy vật như thế do ta ơn thí. Nếu các hữu tình nhận uống ăn thấy vật do ta thí, tùy mình sở dùng thọ dụng phần ít, còn đem chuyển thí các hữu tình khác. Các hữu tình kia thọ dụng phần ít, lại đem chuyển thí các hữu tình khác nữa. Như vậy lần hồi hết cõi hữu tình đều đồng thọ dụng vật ta đã thí. Ta do nhân duyên bố thí như thế, nhiếp thọ căn lành lượng không ngần mé. Lại đem vô lượng căn lành như thế thí khắp các loại hữu tình mười phương đều cầu giải thoát sanh tử ác thú. Kẻ chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến mau phát khởi.

Kẻ đã phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến hẳn chẳng lui. Nếu kẻ đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã được chẳng lui, khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí.

Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc lúc nhiếp thọ căn lành lần hồi tăng trưởng, các Bồ-tát này bấy giờ lúc này nhiếp thọ tất cả Ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc **khi** nhiếp thọ tất cả Ba-la-mật-đa, các Bồ-tát này bấy giờ lúc này lần lữa gần kề Nhất thiết trí trí.

Phải biết chúng các Bồ-tát phương tiện khéo léo như thế, mặc dù vật thí ít mà được vô lượng căn lành bố thí. Vì có sao? Mãn-từ-tử! Vì tâm cảnh bố thí không phân hạn hồi hướng chúng được Nhất thiết trí vậy.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành bố thí sanh tâm như vậy: Căn lành ta thí chớ rước lấy các quả khác, chỉ chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả. Như vậy, hồi hướng Vô thượng Bồ-đề chẳng phải quả khác mới gọi Bố thí Ba-la-mật-đa, khiến khắp tất cả Ba-la-mật-đa đều được viên mãn. Nếu không hậu tâm duyên Nhất thiết trí hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, hành bố thí mà chẳng phải Bố thí Ba-la-mật-đa, cũng chẳng thể khiến sở tu tập các Ba-la-mật-đa khác mau được viên mãn, cũng chẳng năng được Nhất thiết trí trí.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tuy bố thí ít, nếu được hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, phải biết kia thí lượng ấy sâu rộng, định năng chứng được Nhất thiết trí vậy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát tuy bố thí nhiều, nếu chẳng hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, phải biết kia thí lượng ấy cạn hẹp, chẳng thể chứng được Nhất thiết trí vậy.

Lại, Mãn-từ-tử! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành bố thí chẳng khởi hậu tâm hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng chẳng duyên Nhất thiết trí trí, Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy hành bố thí mà chẳng phải Bồ thí Ba-la-mật-đa, năng rước sanh tử, chẳng phải Nhất thiết trí. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành bố thí năng khởi hậu tâm hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng lại duyên nơi Nhất thiết trí trí nữa, Bồ-tát Ma-ha-tát này sở hành bố thí gọi là Bồ thí Ba-la-mật-đa, chẳng rước lấy sanh tử, được Nhất thiết trí.

Lại, Mãn-từ-tử! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát dù hành bố thí mà chẳng chấp trước, dù năng hồi hướng Vô thượng Bồ-đề cũng chẳng chấp trước, dù năng duyên nơi Nhất thiết trí trí cũng chẳng chấp trước, Bồ-tát Ma-ha-tát này phương tiện khéo léo tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa mau được viên mãn, cũng khiến tất cả Ba-la-mật-đa viên mãn rốt ráo, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Bấy giờ, Mãn-từ-tử hỏi Xá-lợi-tử rằng: Tôn giả đã nói pháp yếu như thế vì biện tài mình hay vâng Phật lực?

Xá-lợi-tử đáp: Tôi vâng Phật lực nói pháp yếu này, chẳng phải biện tài mình.

Khi ấy Xá-lợi-tử lại bảo cụ thọ Mãn-từ-tử rằng: Giả sử mười phương vô lượng vô số vô biên thế giới tất cả hữu tình, vì muốn chứng được quả A-la-hán trải qua số đại kiếp như cát Căng-già, đem các cửa vật hoặc thí vô lượng vô số dị sanh, hoặc thí vô lượng vô số Thanh văn, hoặc thí vô lượng vô số Độc giác. Kia chỗ được phước vô lượng vô số chẳng thể nghĩ bàn.

Có Bồ-tát Ma-ha-tát duyên kia bố thí, khởi nghĩ này rằng: Các hữu tình kia chỗ được đồng phước ta đều tùy hỷ. Bồ-tát Ma-ha-tát này lại đem tùy hỷ như thế đồng hành các việc phước nghiệp, sở hữu căn lành khắp thí các loại hữu tình mười phương, nguyện tất cả kia đều giải thoát hẳn sanh tử ác thú. Kẻ chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến mau phát khởi. Kẻ đã phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến chẳng lui hẳn. Nếu kẻ đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã được chẳng lui, khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí. Bồ-tát Ma-ha-tát này do căn lành tùy hỷ hồi hướng đây, Nhất thiết trí trí mau được viên mãn. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở hữu

căn lành tùy hỷ hồi hướng đối hữu tình trước đồng phước bố thí trăm bội là hơn, ngàn bội là hơn, cho đến cực số bội cũng lại là hơn.

Như vậy, Bồ-tát sở hữu tâm tùy hỷ hồi hướng vượt hẳn hơn thế gian hữu tình sở hành thí phước. Đây là phương tiện khéo léo Bồ-tát, tuy dùng công ít mà phước vô lượng.

Lại, Mãn-từ-tử! Giả sử tất cả hữu tình mười phương vô lượng vô số vô biên thế giới trụ số đại kiếp như cát Căng-già, hằng đem vô lượng vô biên đồ cúng phụng thí chư Phật và Bí-sô Tăng. Kia do duyên đây được phước vô lượng.

Có Bồ-tát Ma-ha-tát duyên đồng phước kia hết lòng tùy hỷ, khởi nghĩ này rằng: Các loại hữu tình mười phương cõi kia năng đối ruộng phước chơn tịnh như thế cung kính cúng dường thân tâm không mỏi. Lành thay, lành thay! Ta đối phước kia rất sanh tùy hỷ. Bồ-tát Ma-ha-tát này nhờ tâm tùy hỷ sanh ra đồng phước, đối tất cả hữu tình mười phương cõi thí Phật và Tăng sở hữu công đức trăm bội là hơn, ngàn bội là hơn, cho đến cực số bội cũng lại là hơn. Tâm tùy hỷ Bồ-tát như thế vượt các thế gian sở hành phước thí.

Như cõi bốn châu sở hữu sáng ngọc báu, lửa, thuốc thấy tuy năng soi sáng mà tất cả kia đều bị ánh sáng mặt trăng phát ra cướp hết. Như vậy, các

loại hữu tình mười phương cõi sở hành phước thí tuy vô lượng vô biên mà bị tâm tùy hỷ Bồ-tát sở dẫn căn ánh sáng cướp hết.

Như cõi bốn châu sở hữu ánh sáng đều bị ánh sáng mặt trời cướp hết. Như vậy các loại hữu tình mười phương cõi sở hành phước thí đều bị ánh sáng căn lành tùy hỷ Bồ-tát cướp hết.

Lại, Mãn-từ-tử! Như nhiều trăm ngàn đồng ngọc ca-giá-mạt-ni ở một chỗ tuy có các thứ ánh sáng tạp sắc, nếu có cầm một ngọc phệ lưu ly để trên đồng kia khiến tất cả ánh sáng tạp sắc ấy thấy đều ảm mất. Như vậy, các loại hữu tình mười phương cõi tuy trụ vô lượng kiếp cát Căng-già hằng đem các thứ đồ vui thượng diệu thí loại hữu tình, hoặc thí Phật, Tăng, mà một Bồ-tát đối đồng phước kia khởi tâm tùy hỷ, chỗ được công đức đối đồng phước kia bội trăm, bội ngàn, cho đến bội cực số.

Lại, Mãn-từ-tử! Như nhiều trăm ngàn ngựa phàm thế gian nhóm ở một chỗ, nếu thả một ngựa báu của vua Chuyển luân vào trong ấy, khiến tất cả oai quang ngựa kia ảm mất. Như vậy, các loại hữu tình mười phương cõi tuy trụ vô lượng kiếp cát Căng-già tu hành bố thí nhóm các căn lành, mà một Bồ-tát đối căn lành kia hết lòng tùy hỷ, chỗ được công đức hơn căn lành kia bội trăm, bội ngàn, cho đến bội cực số.

Như vậy, Bồ-tát tùy hỷ đồng tâm ánh sáng cướp sự nghiệp thí phước thế gian. Vậy nên, Bồ-tát muốn chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đối các hữu tình ra làm công đức nên thâm tùy hỷ.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên đem tâm sở khởi tùy hỷ cùng các việc phước nghiệp thí tất cả hữu tình mười phương cõi, nguyện các loại hữu tình **mười phương** kia đều giải thoát ác thú sanh tử vĩnh viễn. Kẻ chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến mau phát khởi. Kẻ đã phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến hẵn chẳng lui. Nếu kẻ đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã chẳng lui, khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí.

Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi xả các căn lành thí loại hữu tình, các Bồ-tát này bấy giờ lúc này lần hồi gần kẻ Nhất thiết trí trí. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi với căn lành mình chẳng chấp ngã sở, các Bồ-tát này bấy giờ lúc này năng đem căn lành hồi thí hữu tình nguyện kia lìa khổ, được an vui vĩnh viễn. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi xả căn lành mình thí loại hữu tình, các Bồ-tát này bấy giờ lúc này dù chẳng tu tập tư lương Bồ-đề mà gần kẻ được Nhất thiết trí trí. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi với căn lành mình chẳng chấp ngã sở, thí tất cả hữu tình mười phương cõi nguyện đều lìa khổ, được an vui vĩnh

viễn; các Bồ-tát này bây giờ lúc này căn lành tăng tiến gần kề Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, mau năng chứng được Nhất thiết trí trí. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi với căn lành mình chẳng chấp ngã sở, các Bồ-tát này bây giờ lúc này nhiếp thọ vô lượng căn lành thù thắng. Vì có sao?

Mãn-từ-tử! Tâm Bồ-tát này cảnh không phân hạn, hồi hướng chứng được Nhất thiết trí vậy. Như vậy, Bồ-tát tùy hỷ đồng tâm phương tiện khéo léo, dù đem căn lành tùy hỷ dẫn ra hồi thí hữu tình mà đối căn lành và loại hữu tình đều không sở chấp. Mặc dù nguyện hữu tình giải thoát ác thú và khổ sanh tử, mà đối ác thú và khổ sanh tử đều không sở chấp. Mặc dù nguyện nhiếp thọ các loại hữu tình khiến phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, mà đối các tâm đều không sở chấp. Dù nguyện nhiếp thọ các loại hữu tình khiến đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vĩnh viễn chẳng quay lui, mà đối ngôi này trọn không sở chấp. Dù nguyện nhiếp thọ các loại hữu tình khiến Bồ-tát hạnh mau được viên mãn, mau chứng được Nhất thiết trí trí, mà đối ngôi này trọn không sở chấp. Dù nguyện tự được Nhất thiết trí trí mà đối trí này cũng không sở chấp.

Như vậy Bồ-tát không sở chấp kiến, phải biết đây là phương tiện khéo léo. Như vậy Bồ-tát tâm tùy hỷ hồi hướng đồng hành đều có sức phương

tiện khéo léo, nên năng khắp nắm giữ các chúng Bồ-tát Ma-ha-tát khác khiến được lợi ích an vui thù thắng và tự nhiếp thọ Nhất thiết trí trí, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Mãn-từ-tử! Nếu tất cả hữu tình mười phương cõi trụ số đại kiếp như cát Căng-già, hằng đem các thứ đồ cúng thượng diệu phụng thí chư Phật và Bích-sô Tăng, cúng dường cung kính, tôn trọng khen ngợi, tu các phước nghiệp.

Có một Bồ-tát cầm một bát cơm thí Phật và Tăng, phước đây hơn kia trăm bội, ngàn bội, cho đến cực số bội. Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát này chẳng thấy kẻ thí, chẳng thấy kẻ thọ, chẳng thấy vật thí. Mặc dù quán các pháp bản tánh đều không mà khi hành thí thường chẳng xa lìa hồi hướng phát nguyện. Nghĩa là đem phước thí cùng chung hữu tình hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện đồng chứng được Nhất thiết trí trí.

Vậy nên, Bồ-tát khi hành bố thí, đối các hữu tình sở hành thí phước trăm bội là hơn, ngàn bội là hơn, cho đến cực số bội cũng lại là hơn. Do đây định chứng Vô thượng Bồ-đề, lợi ích an vui các loại hữu tình.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành bố thí nên khởi tâm này: Ta nay ơn xả của vật như

thể dẫn phát được các căn lành thù thắng thí khắp các loại hữu tình mười phương, kể ở địa ngục mau ra địa ngục, kể trụ bàng sanh mau thoát bàng sanh, kể cư cõi quý mau lìa cõi quý. Trong thú người trời kể có buồn khổ nguyện kia dứt hẳn tất cả buồn khổ, kể chán sanh tử mau ra ba cõi. Hữu tình mười phương vô lượng vô biên kể chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến mau phát khởi, kể đã phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến chẳng lui hẳn, nếu kể đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã chẳng quay lui khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí.

Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi xả các căn lành thí loại hữu tình, các Bồ-tát này bảy giờ lúc này nhiếp thọ Bồ thí Ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi nhiếp thọ Bồ thí Ba-la-mật-đa, các Bồ-tát này bảy giờ lúc này tăng trưởng tất cả Ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi tăng trưởng tất cả Ba-la-mật-đa, các Bồ-tát này bảy giờ lúc này nhiếp thọ vô lượng căn lành thù thắng. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi nhiếp thọ vô lượng căn lành thù thắng, các Bồ-tát này bảy giờ lúc này lần hồi gần kề Nhất thiết trí trí.

Như vậy, Bồ-tát phương tiện khéo léo tuy dụng công ít mà được nhiều phước. Vậy nên Bồ-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nên thường siêng tu phương tiện khéo léo.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi đối căn lành mình chẳng chấp ngã sở, các Bồ-tát đây bấy giờ lúc này nhiếp thọ vô lượng vô biên căn lành. Sở dĩ vì sao? Vì các Bồ-tát đây muốn khiến vô lượng vô biên hữu tình đều mau chứng được Nhất thiết trí trí.

Như vậy Bồ-tát năng xả tất cả, đối căn lành của kia hãy năng hồi xả thí vô lượng vô biên hữu tình khác, huông căn lành mình mà chẳng năng xả. Hãy năng ơn xả sở hữu căn lành, huông các của báu mà chẳng năng xả.

Như vậy Bồ-tát năng xả tất cả vật sắc phi sắc, năng xả tất cả bao nhiêu căn lành thù thắng mình người, cho đến năng xả Nhất thiết trí trí, thí các hữu tình khiến đồng chứng được. Như vậy, Bồ-tát rống Đại sư tử: Ta đối các pháp trọn không chỗ thấy. Ta đối các vật trong ngoài tất cả có sắc không sắc cũng không chỗ thấy, tuy không chỗ thấy mà đều năng xả.

Như vậy Bồ-tát khởi nghĩ này rằng: Ta trọn chẳng thấy hoặc pháp hoặc vật mà chẳng năng xả thí các hữu tình. Như vậy Bồ-tát khi sẽ chứng được Vô thượng đẳng giác, đem sở chứng được Nhất thiết trí trí quán sát thế gian, rống Đại sư tử: Ta đối các pháp trọn không chỗ thấy, ta đối các vật trong ngoài tất cả có sắc không sắc cũng không chỗ thấy, tuy không chỗ thấy mà đều năng xả.

Nghĩa là chẳng thấy có hoặc pháp hoặc vật đối các hữu tình mà chẳng năng thí.

Như vậy Bồ-tát thường khởi nghĩ này: Khi ta sẽ chứng được Vô thượng giác, đối tất cả pháp trọn không chỗ thấy. Tuy không chỗ thấy mà đối các pháp không chẳng hiện chứng, không chẳng biết khắp. Bởi các Bồ-tát năng xả tất cả, vậy nên khi chứng được Vô thượng giác, đối tất cả pháp xả được rốt ráo. Do xả rốt ráo, đối tất cả pháp không chẳng hiện chứng, không chẳng biết khắp. Như như đối pháp không chỗ chẳng xả, như vậy như vậy trọn chẳng thấy pháp. Như như đối pháp trọn không chỗ thấy, như vậy như vậy đối tất cả pháp không chẳng hiện chứng, không chẳng biết khắp.

Như vậy Bồ-tát hoặc trong hoặc ngoài thấy đều năng xả được. Vì đối pháp trong ngoài đều năng xả nên trọn không chỗ thấy. Bởi đối các pháp không chỗ thấy, nên khi chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đối tất cả pháp không chẳng hiện chứng, không chẳng biết khắp, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Lại, Mãn-từ-tử! Chúng các Bồ-tát nên học Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh như thế. Nếu các Bồ-tát Ma-ha-tát năng học Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh **như** thế mới được gọi là chơn tịnh Bồ-tát, vì thường chẳng xa lìa tâm Nhất thiết trí. Nếu khi

Bồ-tát thường chẳng xa lìa tâm **Nhất thiết trí**, lúc ấy **Bồ-tát**, tất cả ác ma hãy chẳng được tiện, hưởng các được-xoa, tất-xá-giá thấy năng được tiện nơi! Nếu các hữu tình năng được tiện **Bồ-tát** như **thế** ấy, tất không có lẽ.

Sở dĩ vì sao? Vì nếu chỗ địa phương có các **Bồ-tát** tu hành **Bồ** thí **Ba-la-mật-đa** tác ý suy gẫm **Nhất thiết trí** trí không lúc tạm bỏ, chỗ địa phương đây người và phi người đều chẳng được tiện. Vì có sao? **Mãn-từ-tử**! Nếu thường suy gẫm **Nhất thiết trí** trí, tác ý như **thế** chẳng thể nghĩ bàn rộng lớn sâu thẳm thế gian hiếm có, vì **Nhất thiết trí** trí chẳng thể nghĩ bàn, rộng lớn sâu thẳm, khó so lường vậy.

Lại nữa, **Mãn-từ-tử**! Nếu các **Bồ-tát** học hạnh **Đại Bồ-đề** như **thế**, đối các hữu tình có ơn đức lớn, khéo nuôi dưỡng được tất cả hữu tình, nghĩa là khiến các loại hữu tình thế gian không các tai nạn, dứt ác tu thiện. Do nhân duyên đây, chúng các **Bồ-tát** ở ngôi **Bồ-tát** thường năng lợi vui tất cả dị sanh, Thanh văn, Độc giác.

Nếu các **Bồ-tát** khi sẽ chứng **Vô thượng Chánh đẳng giác**, cũng đối hữu tình có ơn đức lớn, năng khéo nuôi dưỡng tất cả hữu tình, nghĩa là thuyết ra **Chánh pháp** khiến dứt phiền não. Do đây vô lượng vô biên hữu tình đều được **Niết-bàn** an vui

rốt ráo. Vậy nên, Bồ-tát khi sẽ chứng Vô thượng Chánh đẳng giác, đối khắp dị sanh, Thanh văn, Độc giác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Sau vào Niết-bàn cũng đối hữu tình có ơn đức lớn, năng khéo nuôi dưỡng tất cả hữu tình. Nghĩa là đổi chỗ Bảo tháp Như Lai cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, phụng thí các thứ thượng diệu tràng hoa, hương xoa, hương bột thầy, áo mặc anh lạc, bảo tràng phan lọng, kỹ nhạc đèn sáng. Do nhân duyên đây, loại hữu tình kia vun trồng vô lượng căn lành thù thắng.

Hoặc Như Lai Niết-bàn, nghe pháp yếu tinh siêng tu học chứng Bát-niết-bàn, hoặc đổi chỗ Bảo tháp Như Lai thấp đến một hương một hoa phụng hiến, Thế Tôn ký kia đều sẽ lìa dục, đa phần được vào Niết-bàn rốt ráo.

Như vậy, Bồ-tát trụ ngôi Bồ-tát đối các hữu tình có ơn đức lớn, năng khéo nuôi dưỡng tất cả hữu tình. Khi chứng được Vô thượng Chánh đẳng giác cũng đối hữu tình có ơn đức lớn, năng khéo nuôi dưỡng tất cả hữu tình. Sau vào Niết-bàn cũng đối hữu tình có ơn đức lớn, năng khéo nuôi dưỡng tất cả hữu tình. Vì các Bồ-tát thường đối hữu tình có ơn đức lớn, năng khéo nuôi dưỡng tất cả hữu

tình, nên đối thế gian rất tôn rất thẳng, duy chỉ ngoại trừ chư Phật, không ai kịp được.

Lại, Mãn-từ-tử! Nếu các Bồ-tát thành tựu công đức thù thắng như thế, các Bồ-tát này thường đối hữu tình làm nhiều ích lớn.

Ví như vàng thật thường năng nhiều ích tất cả hữu tình. Nghĩa là chưa trui rèn hoặc đã trui rèn, chưa làm thành đồ trang nghiêm hoặc đã làm thành, hoặc chưa chuyển đổi hoặc đã chuyển đổi, thường năng nhiều ích tất cả hữu tình. Như vậy, Bồ-tát tu hạnh Bồ-đề trụ ngôi Bồ-tát năng đối hữu tình làm nhiều ích lớn. Khi chúng được Vô thượng Chánh đẳng giác cũng đối hữu tình làm nhiều ích lớn. Sau vào Niết-bàn cũng đối hữu tình làm nhiều ích lớn.

Lại, Mãn-từ-tử! Vòng nhật nguyệt quanh cõi bốn châu làm cho hữu tình nhiều ích lớn. Nghĩa là tất cả hữu tình cõi bốn châu do ánh sáng vòng nhật nguyệt soi sáng làm được các sự nghiệp, lại biết rõ được hoặc đêm hoặc ngày, nửa tháng đủ tháng, thời năm khác thay. Lại các hoa quả, mạ lúa, cỏ cây nhờ ánh sáng nhật nguyệt soi đến, nên được sanh trưởng thành chín nuôi dưỡng hữu tình. Như vậy, Bồ-tát tu hạnh Bồ-đề trụ ngôi Bồ-tát đối các hữu tình làm nhiều ích lớn. Khi chúng Vô thượng Chánh đẳng giác cũng đối hữu tình làm

nhieu ích lớn. Sau vào Niết-bàn cũng đối hữu tình làm nhiều ích lớn.

Lại, Mãn-từ-tử! Chúng các Bồ-tát trọn nên công đức rộng lớn như thế thường làm cho hữu tình nhiều ích lớn. Ví như chủ buôn có của báu, năng khiến trăm ngàn bà con bạn buôn đều được đầy đủ các của cải nuôi sống, cho đến chết rồi các loại hữu tình nhờ của báu kia cũng được giàu vui. Như vậy, Bồ-tát tu hạnh Bồ-đề trụ ngôi Bồ-tát hãy năng lợi vui vô lượng hữu tình, hưởng được Bồ-đề, sau vào Niết-bàn đủ thế lực lớn mà chẳng năng khiến các đệ tử thấy lợi ích an vui?

Lại, Mãn-từ-tử! Như vậy Bồ-tát thường năng lợi vui tất cả hữu tình. Là ngôi Bồ-tát, hoặc thành Chánh giác, hoặc vào Niết-bàn, thường đối các hữu tình làm nhiều ích lớn chưa từng tạm bỏ. Như có Thiện sĩ đủ tướng Thiện sĩ, năng tự yên vui cũng năng yên vui các hữu tình khác. Khéo thu của cải, khéo năng phân bố nên gọi Thiện sĩ. Như vậy, Bồ-tát khéo thu của cải công đức, ở ngôi Bồ-tát năng khéo lợi vui vô lượng hữu tình, khi chứng được Vô thượng Chánh đẳng giác cũng khéo lợi vui vô lượng hữu tình, **sau vào Niết-bàn cũng khéo lợi vui vô lượng hữu tình, là thế lực công đức sau vào Niết-bàn cũng khéo lợi vui các đệ tử thấy.**

Lại, Mãn-từ-tử! Như vậy Bồ-tát hoặc ngôi Bồ-tát, hoặc được Bồ-đề, hoặc sau Niết-bàn, thường

năng lợi vui tất cả hữu tình không lúc tạm bỏ. Như Thiện sĩ kia đủ tướng Thiện sĩ, năng khiến mình người đồng được an vui, xa lìa **các thứ sự việc bất như ý**. **Chúng các Bồ-tát cũng lại như thế, năng khiến mình người thường đượ an vui, xa lìa các thứ** ác nghiệp phiền não, chẳng đọa ác thú lộn quanh sanh tử, đượ Niết-bàn an vui rất ráo, hoặc thành Chánh giác nhiều ích tất cả.

Lại, Mãn-từ-tử! Như dòng vua Quán đánh Sát-đế-lợi kham nói hoặc làm thái tử. Nếu khi làm vua yên vui tất cả Sa môn, Phạm chí và hữu tình. Nếu sau mạng chung cũng năng yên vui đượ cõi nước hữu tình khiến không suy hại, nghĩa là do dư thể công đức vua kia cõi nước giàu vui, không oán giặc thấy.

Như vậy, Bồ-tát hành hạnh Bồ-đề trụ ngôi Bồ-tát đã năng yên vui tất cả hữu tình, khi chúng đượ Vô thượng Chánh đẳng giác cũng năng yên vui tất cả hữu tình, sau vào Niết-bàn cũng năng yên vui tất cả hữu tình. Là sau vào Niết-bàn, vô lượng hữu tình đối ngôi Bảo tháp cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen **đượ** vô lượng phước. Lóng nghe Chánh pháp, thọ trì đợc tụng, suy gẫm đúng lý, vì người diễn nói cũng đượ vô biên công đức thắng lợi.

Các loại hữu tình đối Phật Thế Tôn sau vào Niết-bàn, nếu nhớ Đức Như Lai có bao nhiêu

nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát tri kiến, loại hữu tình kia nhờ nhân duyên đây chẳng đọa ác thú, sanh trong trời người hằng hưởng vui sướng, hoặc có chúng được Tam thừa Niết-bàn năng khiến mình người yên vui rất ráo. Loại hữu tình kia với trong thân hiện tại chẳng thể bị người phi người thấy làm tổn hại, các việc sợ hãi chẳng thể làm xâm nã. Vì có sao? Mãn-từ-tử! Nhớ công đức Phật năng dứt được việc thế gian người phi người thấy làm sợ hãi vậy.

Bấy giờ, Phật khen Xá-lợi-tử rằng: Hay thay, hay thay! Như người vừa nói. Nếu loại hữu tình năng nhớ được Như Lai có bao nhiêu nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, **nhóm giải thoát** tri kiến, loại hữu tình kia năng dứt được việc thế gian người phi người thấy làm các sợ hãi.

Khi ấy, Xá-lợi-tử bèn thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn, hiếm có! Như Lai trọn nên diệu pháp rộng lớn thanh tịnh như thế!

Bấy giờ, Thế Tôn bảo: Xá-lợi-tử! Phải biết Bồ-tát cũng có trọn nên diệu pháp rộng lớn thanh tịnh như thế.

Xá-lợi-tử thưa: Sao gọi Bồ-tát nên được diệu pháp rộng lớn thanh tịnh như thế?

Phật nói: Bồ-tát nên được diệu pháp rộng lớn thanh tịnh là phát tâm Vô thượng Chánh đẳng

giác chẳng còn quay lui. Vì có sao? Xá-lợi-tử! Diệu pháp rộng lớn thanh tịnh hết mức, nghĩa Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, tánh Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu các Bồ-tát đã phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác chẳng còn quay lui, định sẽ trọn nên diệu pháp rộng lớn thanh tịnh.

Khi đó, Xá-lợi-tử lại bảo cụ thọ Mãn-từ-tử rằng: Chúng các Bồ-tát nên khởi tâm này: Nếu các hữu tình đến tới chỗ ta tìm đòi các thứ tư cụ nuôi sống, ta nên phát khởi tâm quyết định thí cho. Chẳng nên phát khởi tâm không có tư cụ. Giả sử hiện nay ta không bị đòi hỏi tư cụ, cần phải phương tiện tìm kiếm để thí cho. Tuyệt đối chẳng phát khởi tâm như vậy: "Ta hiện đã không bị đòi tư cụ, chẳng cần phương tiện vì kia tìm tòi". Nếu hữu tình khác tự thí kẻ kia, ta phải tùy hỷ. Nếu chẳng muốn thí, ta phải dùng các thứ phương tiện khuyến phát, cần khiến cho kẻ cầu được đầy đủ sở nguyện.

Như vậy, Bồ-tát hoặc thí hữu tình cần dùng tư cụ, hoặc tự cung cấp hầu hạ Sư trưởng, kẻ bệnh, ra làm phước nghiệp đều cùng hữu tình bình đẳng chung có hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì muốn tận vị lai lợi vui tất cả, khiến thoát ác thú hoặc khổ sanh tử, khiến được Niết-bàn hoặc Nhất thiết trí.

Nếu các hữu tình tự hành bố thí tu các phước nghiệp, Bồ-tát nên khuyên kia hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Như vậy, Bồ-tát chỗ được nhóm phước đối các hữu tình phước nghiệp bố thí trăm bội là hơn, ngàn bội là hơn, cho đến cực số bội cũng lại là hơn. Sở dĩ vì sao? Vì tâm Bồ-tát khuyên phát hồi hướng năng khiến tự thân và loại hữu tình đều chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại, Mãn-từ-tử! Chúng các Bồ-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, trước nên tu tập phương tiện khéo léo, tùy chỗ tu tập phương tiện khéo léo tu hành bố thí. Tùy chỗ tu hành phước nghiệp bố thí, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện các hữu tình đều đồng chứng được Nhất thiết trí trí. Như vậy, Bồ-tát phương tiện khéo léo năng khiến mình người đều được thắng lợi.

Nếu các Bồ-tát tu hành bố thí chẳng trước tu tập phương tiện khéo léo, dù cho trải qua số kiếp cát Căng-già trụ tu hành bố thí, chẳng thể phát tâm cùng chung hữu tình hồi hướng Bồ-đề, chẳng năng nhiếp thọ sở tu Bồ thí Ba-la-mật-đa, chẳng năng chứng được bản sở mong cầu Nhất thiết trí trí.

Lại, Mãn-từ-tử! Giả sử các loại hữu tình cầm đồ rộng lớn lượng ngang thế giới Tam thiên đại thiên đến chỗ Bồ-tát, bảo Bồ-tát rằng: Chúng tôi

nay cần của vật **đầy** đồ đây, xin nguyện mau thí cho! Bồ-tát đời kia chẳng khởi tâm nào khác, chỉ khởi tâm này: Quyết định sẽ thí cho. Nghĩa là trọn chẳng khởi tâm tức giận rằng hữu tình như thế khinh xúc nơi ta, cũng lại chẳng khởi tâm chẳng thí cho. Nghĩa là ta làm thế nào có vật nhiều thí kia, cũng lại chẳng khởi tâm không của báu. Nghĩa là ta làm sao năng biện sắm được bấy nhiêu các thứ của báu cho đầy cái đồ hữu tình kia cần lượng bằng cõi Đại thiên.

Chỉ khởi nghĩ này: Ta nay vì kia tu thắng thần thông các thứ phương tiện nhóm các của báu, tất khiến kẻ cầu đầy đủ sở nguyện. Bồ-tát bấy giờ xí nhiên tinh làm đại gia hạnh cầu thắng thần thông, muốn nhóm của báu thí kẻ đến xin, nhiếp thọ Tinh tiến Ba-la-mật-đa. Đã được thần thông nhóm nhiều của báu, thí kẻ đến cầu khiến mãn sở nguyện.

Nhiếp thọ Bồ thí Ba-la-mật-đa như vậy gọi là chúng các Bồ-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phát tâm rộng lớn thường không nhàm mỏi. Do đây mau chứng Vô thượng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Lại, Mãn-từ-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên thương xót hữu tình mà hành bố thí. Nên trụ từ tâm cho vui hữu tình mà hành bố thí. Nên trụ bi tâm cứu khổ hữu tình mà hành bố thí. Nên trụ hỷ

tâm mừng loại hữu tình là khổ được vui mà hành bố thí. Nên trụ xả tâm đối loại hữu tình nhiều ích bình đẳng mà hành bố thí.

Thí như thế rồi nên sanh tâm này: Ta ra làm phước và làm điều thiện thí khắp các loại hữu tình mười phương khiến giải thoát hẳn ác thú sanh tử. Kẻ chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến mau phát khởi. Kẻ đã phát tâm Vô thượng Bồ-đề **khiến hẳn chẳng lui. Nếu đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã chẳng quay lui**, khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí.

Các Bồ tát này hoặc thời hoặc khi xả phước căn lành thí loại hữu tình, các Bồ-tát đây bấy giờ lúc này căn lành thêm lớn. Các Bồ-tát này hoặc thời hoặc khi đem sở tu thiện cùng chung hữu tình hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện đồng chứng được Nhất thiết trí trí, các Bồ-tát đây bấy giờ lúc này căn lành thêm lớn.

Lại, Mãn-từ-tử! Ví như vàng thật hoặc thời hoặc khi trui chảy rèn đập, bấy giờ lúc này sắc sáng càng thịnh. Hoặc thời hoặc khi sắc sáng càng thịnh, bấy giờ lúc này càng dần mềm điều kham làm đồ dùng.

Như vậy, Bồ-tát hoặc thời hoặc khi đem thiện đã làm cùng chung hữu tình hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện đồng chứng được Nhất thiết trí trí, bấy giờ lúc này căn lành càng thịnh.

Hoặc thời hoặc khi căn lành càng thịnh, bấy giờ lúc này lần hồi gần kề Nhất thiết trí trí.

Lại, Mãn-từ-tử! Như có người nữ mài dũa mặt gương, hoặc thời hoặc khi gia công mài dũa, bấy giờ lúc này gương càng trong sáng. Hoặc thời hoặc khi gương càng sáng trong, bấy giờ lúc này mặt gương không nhóp, các tướng đều hiện.

Như vậy, Bồ-tát hoặc thời hoặc khi đem phước đã làm và thiện làm ra quyết định hồi hướng Nhất thiết trí trí, bấy giờ lúc này năng khắp thí cho tất cả hữu tình mười phương thế giới khiến giải thoát hẳn ác thú sanh tử. Kẻ chưa phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến mau phát khởi. Kẻ phát tâm Vô thượng Bồ-đề khiến hẳn chẳng lui. Nếu kẻ đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã chẳng lui, khiến mau viên mãn Nhất thiết trí trí.

Các Bồ-tát đây hoặc thời hoặc khi xả căn lành mình thí loại hữu tình, bấy giờ lúc này căn lành càng thịnh. Hoặc thời hoặc khi căn lành càng thịnh, bấy giờ lúc này càng dần gần kề Nhất thiết trí trí. Như vậy, Bồ-tát phương tiện khéo léo hồi hướng sở cầu Nhất thiết trí trí khiến các công đức tăng trưởng dần dần, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai nhiều ích tất cả.

Lại, Mãn-từ-tử! Vì sao Bồ-tát hành nhiều bố thí nhiếp thọ ít phước? Vì sao Bồ-tát hành ít bố thí nhiếp thọ nhiều phước? Vì sao Bồ-tát hành ít bố

thí nhiếp thọ ít phước? Vì sao Bồ-tát hành nhiều bố thí nhiếp thọ nhiều phước?

Nếu các Bồ-tát dù lâu qua đại kiếp số cát Căng-già, hằng xả vô lượng vô số của báu khắp thí các loại hữu tình mười phương mà chẳng hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, nguyện cùng hữu tình đồng đều chứng được Nhất thiết trí trí. Như vậy, Bồ-tát hành nhiều bố thí nhiếp thọ ít phước.

Nếu các Bồ-tát dù qua ít thời thí loại hữu tình của cải phần ít mà năng hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, nguyện cùng hữu tình đồng đều chứng được Nhất thiết trí trí. Như vậy, Bồ-tát hành ít bố thí nhiếp thọ nhiều phước.

Nếu các Bồ-tát qua ít thời gian thí loại hữu tình của cải phần ít, chẳng năng hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, nguyện cùng hữu tình đồng đều chứng được Nhất thiết trí trí. Như vậy, Bồ-tát hành ít bố thí nhiếp thọ ít phước.

Nếu các Bồ-tát qua lâu đại kiếp số cát Căng-già hằng xả vô lượng vô số của báu thí khắp các loại hữu tình mười phương, lại năng hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, nguyện cùng hữu tình đồng đều chứng được Nhất thiết trí trí. Như vậy, Bồ-tát hành nhiều bố thí nhiếp thọ nhiều phước.

Vậy nên, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên đem căn lành cùng chung hữu tình hồi hướng Vô thượng Chánh

đảng Bồ-đề, nguyện cùng hữu tình đều đồng chứng được Nhất thiết trí trí.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn nhiếp thọ được vô lượng nhóm phước cùng các hữu tình làm nhiều ích lớn mau năng chứng được Nhất thiết trí trí, nên thường chẳng xa lìa tác ý tương ưng Nhất thiết trí trí tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thường chẳng xa lìa tác ý tương ưng Nhất thiết trí trí tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, Bồ-tát Ma-ha-tát này bèn năng nhiếp thọ được vô lượng nhóm phước, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cùng các hữu tình làm nhiều ích lớn.

Vì có sao? Mãn-từ-tử! Nếu các Bồ-tát thường chẳng xa lìa tác ý tương ưng Nhất thiết trí trí tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, các Bồ-tát này giây lát giây lát rất ngắn công đức căn lành khôn lớn dần dần, nhờ đấy mau chứng Vô thượng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Vậy nên, Bồ-tát muốn cùng hữu tình thường làm những việc lợi ích an vui, trong tất cả thời thường siêng tu tập phương tiện khéo léo hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cùng các hữu tình làm nhiều ích lớn.